

doc.JUDr.Yvetta Turayová,CSc.
Katedra trestného práva,
kriminológie a kriminalistiky
Právnická fakulta UK
B r a t i s l a v a

Na požiadanie prof. JUDr. Jaroslava Ivora, DrSc., predsedu Vedeckej rady Fakulty práva Paneurópskej vysokej školy v Bratislave, podávam hodnotenie pedagogickej práce uchádzačky o vedecko-pedagogický titul docent a oponentský posudok na habilitačnú prácu odbornej asistentky JUDr. Ingrid Mencerovej, PhD. „*Mnohosť trestnej činnosti*“.

I.

Autorka monografie, JUDr. Ingrid Mencerová, PhD., pôsobí na Katedre trestného práva, kriminológie a kriminalistiky PraF UK od roku 1993. Ako odborná asistentka sa venuje problematike trestného práva hmotného a kriminológii. Vede semináre, prednáša, je školiteľkou diplomantov, konzultantkou, oponentkou a členkou komisie pre rigorózne skúšky. Svoje dlhoročné pedagogické skúsenosti, teoretické, odborné vedomosti uplatňuje nielen vo výučbe, ale aj v bohatej publikačnej činnosti, vo vypracovávaní zásadných stanovísk a podnetov k materiálom (posudzovanie projektov KEGA, VEGA; stanoviská k rozhodnutiam NS SR; pripomienky a návrhy k študijnému programu I., II. a III. stupňa; tvorba štruktúry predmetu a spôsobu výučby trestného práva hmotného), ktoré skvalitňujú prácu v pedagogickej, vedeckej i odbornej oblasti. Je spoluautorkou učebnice trestného práva, autorkou viacerých učebných textov, štúdií, článkov, príspevkov na vybrané témy publikované v zborníkoch. Zúčastňuje sa a vystupuje na konferenciách i neformálnych stretnutiach odborníkov na domácej pôde i v zahraničí. Aktívne sa podieľa na fungovaní našej Katedry trestného práva, kriminológie a kriminalistiky. Doterajšiu pedagogicko-vedeckú prácu vykonávala vždy svedomito a zodpovedne s odbornou prípravou i pedagogickým taktom.

Svoju pracovitosť, odbornú rozhl'adenosť, zmysel pre detailné rozobratie vybraného problému prezentuje aj napísaním monografie „*Mnohosť trestnej činnosti*“, ktorá vyšla vo Vydavateľstve C. H. Beck v roku 2013.

II.

Citovaná monografia si zaslúži osobitnú pozornosť. O aktuálnosti témy, z môjho pohľadu, niet pochyb. V odbornej, trestnoprávnej literatúre absentovala publikácia, ktorá by sa tejto zložitej problematike venovala komplexnejšie. Autorke pri písaní, použitie viacerých vedeckých metód (najmä historická,

komparatívna, štatistická, analýzy a syntézy), umožnilo vnímať zvolenú tému v širšom kontexte. Jednotlivé časti práce podriadila systematickému výkladu základných inštitútov (súbeh, recidíva a jej trestnoprávne následky). Osobitnú pozornosť venuje aj kriminologickému pohľadu na recidívu a tiež charakteristike a vzájomnej komparácii mnohosti trestnej činnosti a pokračovacieho trestného činu.

Úvod a prvá kapitola sú zamerané na vymedzenie okruhov problémov súvisiacich s mnohosťou trestnej činnosti a sankcionovaním. Nasleduje podrobná charakteristika jednotlivých druhov súbehu, popis zákonných znakov, vymedzenie často zamieňaných pojmov jednota skutku a totožnosť skutku, ktoré majú zásadný význam aj vo vzťahu k hodnoteniu mnohosti trestnej činnosti. Oceňujem prístup autorky, že neopomenula, ale naopak venovala pozornosť i situácii keď dôjde k vydaniu trestnému rozkazu. Spája hmotnoprávnu a procesnoprávnu juristickú úpravu v súvislosti s účinkami vyhlásenia rozsudku a vydania trestného rozkazu, keď až doručenie trestného rozkazu obvinenému zodpovedá skutočnosti vyhlásenia odsudzujúceho rozsudku. Ďalej uvádza prípady súbehu, recidívy a tiež mnohosti trestnej činnosti v podobe sui generis (nepravú recidívu). Popisuje jej hodnotenie vo vzťahu k jednotlivým obligatónym znakom trestného činu (objekt, objektívna stránka, subjekt, subjektívna stránka) so zameraním najmä na subjekt, chránený objekt a naplnenie objektívnej stránky v prípade viacerých trestných činov spáchaných jedným páchatelom. Práve individuálny prístup k hodnoteniu všetkých obligatónnych znakov konkrétneho skutku, resp. trestného činu má, podľa autorky, rozhodujúci význam pre aplikáciu zásad sankcionovania. S týmto názorom možno len súhlasiť.

Trestanie súbehu autorka monografie rozoberá v III. kapitole. Vychádza z charakteristiky troch známych zásad: kumulačnej, absorbčnej a asperačnej, ktoré sa uplatňujú v modifikáciách v závislosti od charakteru právnej úpravy na trestanie súbehu trestných činov. Následne popisuje uplatnenie absorbčnej a asperačnej zásady na zbiehajúce sa trestné činy, hodnotí stav de lege lata, poukazuje na nedostatky právnej úpravy (s. 27,28), porovnáva názory autorov na spôsob trestania súbehu a tiež na kombináciu zásad pri ukladaní trestu.

Veľmi pozitívne hodnotím, že autorka pri úvahách de lege ferenda čerpá z konkrétnych rozhodnutí súdov (okresných, krajských), bohatej judikatúry NS SR, Európskeho súdu, podrobuje ich analýze, vedie polemiku vo vzťahu k nálezu Ústavného súdu č. 106/2011 o súlade asperačnej zásady s Ústavou SR. O komplexnom pohľade na mnohosť trestnej činnosti svedčí aj riešenie otázky časovej pôsobnosti TZ a ukladanie úhrnného a súhrnného trestu.

V časti recidíva a jej trestnoprávne následky (IV. a V. kapitola) vymedzuje obsah pojmu tohto javu, podrobne rozlišuje druhy recidívy, poukazuje na obzvlášť nebezpečnú recidívu, upozorňuje na paradoxy, ktoré môžu nastať v prípade nečinnosti štátnych orgánov a podrobne rozoberá trestnoprávne následky súvisiace s recidívou. Obdobne ako pri súbehu pri argumentácii čerpá

z nálezu ÚS SR, judikatúry NS SR a rozhodnutí súdov nižšieho stupňa. Spája hmotnoprávny a procesnoprávny pohľad na recidívu, značnú pozornosť venuje právnej úprave zásady „trikrát a dost“ a jej súladu s Ústavou SR. V tejto súvislosti sa autorka prihovára „... za vypustenie tzv. zásady „trikrát a dost“ z TZ a za celkovú „rekonštrukciu“ systému trestov a spôsobu ich ukladania“ (s. 72).

Pre dokreslenie celkového obrazu o recidíve autorka v VI. kapitole ponúka aj kriminologický pohľad na tento dlhodobý spoločensky závažný problém. Oceňujem spôsob spracovania tejto časti, ktorá v podtexte poukazuje aj na význam iných vied zaoberajúcich sa kriminalitou. Kriminologické výsledky, bližšie poznanie konkrétnych javov, nielen recidívy majú v konečnom dôsledku vplyv aj na formovanie trestnej politiky nášho štátu. Upozorňuje na špecifické aspekty recidívy (s. 75) a popisuje štatistickú evidenciu recidívy a recidivistov, pričom vychádza zo zverejnených štatistík MV SR, GP SR a MS SR. Práve štatistika MS SR poskytuje relatívne najviac informácií. Podľa údajov za sledované obdobie rokov 2008-2012 sa percentuálny podiel recidivistov na celkovom počte odsúdených pohyboval v priemere okolo 30%. Musím vyzdvihnúť pracovitosť autorky, ktorá prehľadne usporiadala požadované údaje do tabuliek, vyjadrila ukazovatele zaujímavé z hľadiska štruktúry kriminality vo vzťahu k páchaniu trestných činov vybraných hláv osobitnej časti TZ. JUDr. Mencerová, PhD. sa nevyhla etiológii a tiež kontrole recidívy. Autorkine myšlienky nie sú len konštatovaním a hodnotením stavu de lege lata. Práve naopak. Každá kapitola nielen VI. kapitola, ale i nasledovná VII. Mnohosť trestnej činnosti a pokračovací trestný čin, záver monografie nevynímajúc, svedčia o vysoko odbornom, erudovanom pohľade autorky na zložitú problematiku mnohosti trestnej činnosti jedného páchatel'a.

Oponovaná práca ponúka najmä odbornej verejnosti riešenia, návrhy opatrení, dáva podnety, ktoré by iste prispeli k skvalitneniu práce orgánov činných v trestnom konaní a súdov, ale tiež k zjednoteniu aplikácie a výkladu trestnoprávnych noriem v praxi. Autorka v nej poukázala na zložitnosť otázok, ktoré sa v teórii i praxi v súvislosti s hodnotením konkurencie, recidívy a následného sankcionovania objavujú. K prehľadnosti práce prispel i výber z judikatúry, zoznam literárnych prameňov i vecný register pre lepšiu orientáciu v texte.

III.

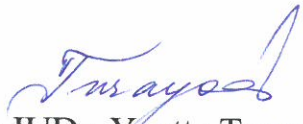
Z á v e r :

Predložená monografia na habilitačné konanie je napísaná na veľmi dobrej odbornej úrovni, kultivovaným vedeckým štýlom. Podľa môjho názoru podáva ucelený pohľad na problematiku mnohosti trestnej činnosti a spĺňa všetky

požiadavky prác tohto druhu tak po obsahovej, ako aj formálnej stránke. Preto ju **o d p o r ú č a m** na habilitačné konanie .

JUDr. Ingrid Mencerová, PhD. doterajšou vedecko-pedagogickou prácou a jej výsledkami jednoznačne preukazuje opodstatnenosť zvyšovať svoju kvalifikáciu. Po úspešnej obhajobe a splnení predpísaných podmienok v zmysle zákona č. 131/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 6/2005 Z.z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor v znení vyhlášky č. 457/2012 Z.z. **n a v r h u j e m** predložiť Vedeckej rade Fakulty práva Paneurópskej vysokej školy v Bratislave návrh na menovanie JUDr. Ingrid Mencerovej, PhD. za docentku vo vednom odbore 3.4.7. trestné právo.

V Bratislave 30.03.2014

doc.JUDr. Yveta Turayová,CSc.